

WELLCOME INSTITUTE LIBRARY	
Coll.	welMOrnec
Call	pam
No.	WB535
	1934
	N37h

Nederlandsche Genootschap
voor Heilgymnastiek en Massage.

Heilgymnastiek en Massage
in Nederland.

1934

Edgar Cyné

Nederlandsche Genootschap v. Heilgymnastiek en Massage

HEILGYMNASTIEK

en

M A S S A G E

in

N E D E R L A N D

1934.

Goedgekeurd bij Koninklijk
Besluit van 9 Februari 1890

40583356

NEDERLANDSCH GEWOOTSCHAP VOOR
HEILGYNASTIEK EN MASSAGE

303950

WELLOOME INSTITUTE LIBRARY	
Coll.	weimOmeo
Call	palm
No.	WB535
	1934
	N37h

22500911617

Goedgekeurd bij Koninklijk
Besluit van 9 Februari 1890

ROTTERDAM, October 1934.
Spoorsingel 17

*Aan de Werkende Leden van het
Nederlands Genootschap voor
Heilgymnastiek en Massage.*

WAARDE COLLEGA,

Hierbij wordt U toegezonden het aangekondigde propagandaboekje. De uitgaaf is groter dan oorspronkelijk gedacht werd. Daarom is de prijs enigszins gewijzigd. Bestellingen gedaan tot 19 October blijven voor de prijs, zoals aangegeven werd in het Tijdschrift. Vanaf heden gelden de volgende:

10 stuks 75 cent 25 stuks f 1.75 100 stuks f 5.—

Franco toezending na vooruitbetaling aan den Penningmeester.

Breng thans iederen medicus en ook uw patiënten in de plaats uwer inwoning op de hoogte van uw vak. En doe dat met bekwame spoed!

Collegiale groeten,

Hoogachtend,
JOH^A. A. DE HAAS,
Secretaresse.

NOVEMBER 1934

LEDENLIJST

BESTUUR:

W. P. NUIJTEN, Voorzitter,
Mej. J. A. DE HAAS, Secretaresse,
J. MEBIUS, Penningmeester,
W. A. J. GOETING, Redacteur,
J. CRUCQ, Alg. Secundus,

v. d. Vinnestraat 22,	Haarlem,	Tel. 14257.
Spoorsingel 17,	Rotterdam,	Tel. 41309.
Prins Hendrikplein 13,	Den Haag,	Tel. 334320.
Julianastraat 24,	Haarlem,	Tel. 13157.
Buys Ballotstraat 24,	Utrecht,	Tel. 13491.

EERELEDEN:

Dr. J. H. O. REIJS,	Stadhoudersplein 14,	Den Haag.
F. L. STUMPF,	Neuweg 205,	Hilversum.

268 WERKENDE LEDEN.

ALKMAAR.

Mevr. A. Abrahams—Heringa, Costerstraat 14.
A. C. Admiraal, Stationsweg 23.
J. de Bakker, Eikelenbergstraat 2.
Mevr. J. v. Sluis—Leguyt, Spoorstraat 34.
J. H. Snel, Bleekerskade 10.

ALMELO.

A. J. Koers, Bornebroekschestraat 196.

AMERSFOORT.

Mej. J. A. v. Halteren, Weijersstraat 28.
H. A. Holtzappel, Da Costaplein 4.
D. C. v. Kempen, Kortegracht 17.
Jac. v. Veen, Weijersstraat 7.

AMSTERDAM.

P. L. Baggen, Marnixstraat 346. C.
Mej. M. A. Bekkering, Roelof Hartplein 2. Z.
W. C. Bohlmeijer, Sarphatipark 14. Z.
J. J. Bolland, Argonautenstraat 46 II.
A. S. Bolman, J. v. Lennepkade 67 II. W.
Mej. S. A. Bom, Vossiusstraat 48. Z.
M. Boon, Overtoom 355 I. W.
Mevr. M. J. Bosch—Engberts,
De Lairesestraat 91. Z.
M. Braunberger, Apollolaan 109. Z.
J. K. Budde, Sloterweg, 34 I. W.
Mej. E. Chits, Ger. Terborgstr. 32 III. Z.
A. A. v. Diggelen, Vijzelstraat 68 II. C.
Mevr. A. G. Elias—Bode, 2e Helmersstr. 103. W.
A. E. Fransman, N. Witsenstraat 5. C.
Mej. T. J. v. Geldermalsen, P. C. Hoofstr. 50. Z.
Mej. D. v. Ginkel, Prinsengracht 23. C.
G. Hagenaar, Bronckhorststraat 15. Z.
Jacq. v. Ham, Van Eeghenlaan 7. Z.
L. F. J. Hanedoes Jr., v. Baerlestraat 62. Z.
Mej. G. E. Hastman, O.Z. Voorburgwal 139. C.
A. de Jong, Swammerdamstraat 51. O.
G. de Jong, Cornelis Troostplein 17. Z.
L. de Jong, Smaragdstraat 35. Z.
Mej. C. Jurgens, Sophialaan 31. Z.

Mej. L. Klaverweiden, J. W. Brouwerstr. 24b. Z.
D. Köhlmann, Ziesenskade 8 II. C.
Mej. T. Leefmans, Fr. v. Mierisstraat 77. Z.
J. G. Y. Meijer, Kromme Mijdrechtstr. 10 hs. Z.
Mevr. B. Meijer—Hartsinck,
Kromme Mijdrechtstraat 10 huis. Z.
Mej. E. A. Meijerink, Amstelkade 151. Z.
Mej. St. A. Namias, Willemsparkweg 20. Z.
Mej. C. Neter, Zuider Amstellaan 191 III.
J. G. M. Olthoff, Chasséstraat 67 I. W.
J. Oostergo, Maasstraat 106 III. Z.
Mej. J. P. Pfann, Daniël Willinkplein 30. Z.
Mej. T. D. Phaff, Nic. Maesstraat 34b II. Z.
S. Polak, Joh. Verhulststraat 88. Z.
L. L. M. Pörtzgen, Haarl.meerstr. 136hs. W.
Mej. R. v. Praag, Maasstraat 82. Z.
Mej. H. E. Pronk, Ceintuurbaan 201 II. Z.
J. H. E. van de Putte, Meerlaan 59. O.
A. Ras, Voltastraat 8. O.
Mej. Th. J. de Rochemont, Weesperzijde 11. O.
J. P. Rodenburg, Kerkstraat 68. C.
Mevr. L. J. J. Rodenburg—Berg, Kerkstr. 68. C.
Mej. P. Röder, Beethovenstraat 21 B. Z.
Mevr. H. de Ruyter—Siebol,
Bilderdijkpark 15hs. W.
Mevr. J. Sann—Drukker, Jan v. Eijckstr. 19. Z.
Mej. J. W. M. A. Scheltens, Jekerstr. 70 I. Z.
Mej. E. v. Spiegel, Mauritsstraat 16. O.
A. A. Sprenger, Wouwermanstraat 4. Z.
Mevr. J. F. Spruitenburg, Maasstraat 15 II. Z.
H. Steenbeek, Stadionweg 249 II. Z.
J. Stratingh, Joh. Verhulststraat 148. Z.
C. Tiddens, Ceintuurbaan 276 II. Z.
Mej. C. H. Verhaaf, Ger. Terborgstraat 14 I. Z.
J. van Vliet, Vossiusstraat 48. Z.
M. de Vries, Corn. Krusemanstraat 43 I. Z.
Th. Vriesinga, Lomanstraat 11. Z.
A. v. d. Woude, Hemonylaan 15. Z.

APELDOORN.

Mej. Th. F. van Nes, Sophiapark 2.
J. Straatman, Van Swietenlaan 3.

ARNHEM.

Mej. H. J. Dupuy, Plein 1813 No. 9.
J. Klinkspoor, Rietgrachtstraat 30.
Mej. J. M. Minkman, Sweerts de Landasstr. 10.

ASSEN.

J. R. Lezer, Noordsingel 19.
S. Mathijse, Parkstraat 7.

BAARN.

Jacq. Dekker, N. Baarnstraat 2.
A. Muilwijk, Smutslaan 12.

BILTHOVEN.

Mej. J. Wienecke, Soestdijkerstraatweg 203.

BLOEMENDAAL.

Mej. M. M. B. Alberts, Hartenlustlaan 16.
P. A. Kok, De Genestetweg 28.
W. v. d. Laan, Esschenlaan 23.

BREDA.

J. Dekker, Baronielaan 180.

BUSSUM.

A. W. v. Apeldoorn, N. Hilversumscheweg 9a.
Mevr. Wed. A. C. van Essen—Tersteeg,
Zwarte weg 35.
Mej. H. J. Hesterman, Zwarteweg 56.
Mej. A. Meijer, Nassaulaan 25a.
P. H. Souwer, Gr. Hertoginnelaan 16.

DELFT.

Mej. R. O. E. Derksen, Markt 73a.

DEVENTER.

Mej. J. W. Bekedam, Zwolscheweg 128.
J. de Boer, Radstakeweg 65.
Mej. G. A. Wilmink, Hooge Hondtstraat 105.

DORDRECHT.

Mevr. A. C. Hertstein—de Mooij,
Bosboom-Toussaintkade 2.
Sj. Vos, Ferd. Bolsingel 100.

EIBERGEN.

Mevr. L. ter Braak—Kluwer,
A 749 „de Rietkamp”.

EINDHOVEN.

J. J. H. Custers, Paradijslaan 14.

ELLECOM.

Mej. T. van Dijk, Veluwezoom.

ENKHUIZEN.

G. v. d. Bijl, Havenweg 25.

ENSCHDEDE.

Th. Davina, Emmastraat 59.
Mej. N. Heering, Veenstraat 46.
L. H. Karl Ruyter, Bisschopstraat 37.
Mevr. W. Siegenthaler—Gert,
Boddenkampsingel 138.

GOUDA.

L. H. A. Lambriex,
St. Jozefs Paviljoen, Graaf Florisweg.

's-GRAVENHAGE.

A. H. C. v. Baak, De Ruyterstraat 55.
Mej. A. Balabréga, Pr. Mariestraat 13.
Mevr. H. J. Belinfante, Houtrustlaan 34.
H. J. Crucq, Heliotroopstraat 38.
Mej. C. Davidson, 2e Schuijtstraat 101.
Mej. M. E. Dufour, v. Aerssenstraat 2.
Mej. C. F. v. d. Elshout, v. Aerssenstraat 206.
Z. Engelman, Pahudstraat 211.
C. Evers, Sleedoornstraat 110.
Mevr. M. v. Genderen Stort—Stortenbeker,
Verhulststraat 90.
Mej. A. C. Goedkoop, Reinkenstraat 6.
J. P. Heijligers Jr., Stephensonstraat 44.
G. Huizer, Tulpeboomstraat 50.
Mej. J. B. Kistemaker, Copernicuslaan 74.
Mej. P. E. Kloosterhuis, Hazelaarstraat 8.
Mej. J. W. A. Kranen, Laan v. Meerderv. 532.
F. Langeweg, Tomatenstraat 28.
Mej. H. G. Leeksma, van Montfoortlaan 3.
Mej. T. v. Mansvelt, Prins Mauritslaan 25.
Joh. Mebius, Prins Hendrikplein 13.
F. J. Mulder, Ampèrestraat 20.
C. v. Oosterom, Taxusstraat 62.
J. Penders, Pauwenlaan 4.
Mej. L. W. H. Pieters, Galvanistraat 72.
Mej. C. M. Renses, Valkenboschlaan 133.
A. J. Ritter, Adelheidstraat 25.
Mevr. J. A. Ritter—Stortenbeker,
Adelheidstraat 25.
L. L. van Roon, Tomatenstraat 38.
A. F. Rooseboom, Slingelandstraat 17.
Mej. W. M. v. d. Sluijs, Laan v. Meerderv. 69.
J. H. Stips, Spreeuwenlaan 54.
Mej. A. Teppema, Copernicusstraat 103.
Mej. M. C. v. Vliet, Van Boetselaerlaan 225.
Mevr. E. de Vriendt—van der Made,
Carpentierstraat 107.
Mej. A. M. de Vries, Waalsdorperweg 20.
Mevr. M. C. de Zwart—v. Dijk,
Rietzangerlaan 26.

GRONINGEN.

A. Duiker, Heerenweg 23.
Mej. C. E. Fischer, Ged. Zuiderdiep 65a.
G. Groenman, Visscherstraat 20a.
Mej. E. M. A. Hofstee, Marktstraat 20 A.
B. J. Jeronimus, Hofstede de Grootstraat 35a.
Mej. P. E. Kremer, Balistraat 2.
H. Visser, Diephuisstraat 63.
Mej. A. v. Wering, Marktstraat 20b.
Mej. R. Woldring, Schuitendiep 41.

HAARLEM.

J. Admiraal, Verspronckweg 75.
A. van Beekum, Zonnekade 20.
Mevr. A. B. v. Beekum—Peereboom, Zonnek. 20.
Mevr. A. Frerk—Joustra, Emmastraat 3.
W. A. J. Goeting, Julianastraat 24.
H. Goris, Leidschevaart 140.
Mej. S. A. C. J. Greeve, Kinderhuissingel 48.
Mevr. M. Kooiman—Pan, Koninginneweg 114.
Mej. C. A. Nieuwkamp, Kinderhuisvest 7.
W. P. Nuijten, Van der Vinnestraat 22.
Mej. N. Ortt, Karel van Manderstraat 11.
Mevr. J. Posthumus Meijes—Muller,
Anna v. Burenlaan 36.
Mevr. M. E. v. Steenwijk, Santpoorterstraat 64.
G. v. Straaten, Jordensstraat 58.
Mej. A. E. Veenhoven, Hedastraat 10.
Mej. A. Walboer, Floraplein 1.

HEEMSTEDE.

C. M. Constandse, Rembrandtlaan 5.
Mej. J. C. M. Kahmann, Bronsteeweg 41.
B. Miedema, Koediefsaan 4.
H. Roerdink, Meer en Bosch.
Mej. H. Waage, Clivialaan 7.

DEN HELDER.

Mevr. P. v. Steeden—v. Houweningen,
Soembastraat 1.

HEERENVEEN.

J. v. d. Werf, Lindenlaan.

's-HERTOGENBOSCH.

J. Cillekens, Jan Heinstraat 22.
Mej. A. W. M. Th. Cijfers, Jan Heinstraat 24.

HENGELO.

J. Buss, Deldenerstraat 63.
Mej. W. J. van Houweningen, Deldenerstraat 63.

HILVERSUM.

Mej. W. Both, Alb. Perkstraat 47.
G. Burgwal, Boomberglaan 28.
J. de Jong, Gijsbr. v. Amstelstraat 328b.
Mevr. J. E. C. Muller—Vermaas, Vaartweg 55.
F. L. Stumpf, Neuweg 205.
H. Vunderink, Neuweg 61.

HOORN.

P. Rijswijk, Joh. Messchaertstraat 4.

HUIZEN.

B. Mulder, N. Bussummerweg 64.

KROMMENIE.

J. van Geel Jr., Wilhelminastraat 2.

LAREN (N.-H.).

G. Kieft, Akkerweg 11.

LEIDEN.

J. P. A. Castelein, Hoogewoerd 140.
Mej. M. C. A. Koeman, Hoogewoerd 26.
Mej. A. Kok, Witte Rozenstraat 31 A.
Mevr. C. H. A. Storm—Dekker,
Rijnsburgerweg 187.

LEEWARDEN.

J. Oly, Beetgumerstraat 26.
P. H. Smit, Bildtschestraat 62.
Mej. G. Stadt v. d. Heide, Heerenwaltje 5.
W. de Vries, De Ruyterweg 7.

MAASTRICHT.

R. van Daenen, Heggestraat 1.
Mej. M. A. de Korver, Henri Goovaertsweg 14a.
J. H. Mesters, Wilhelminasingel 83.

MIDDELBURG.

J. H. Koers, Rouaanshekade G 135.
K. de Vries, Dam 53.

NOORDWIJK (Binnen).

J. Wassenaar, Kl. Boerenburg.

NIJMEGEN.

B. Holtzhuizer, Groesbeekscheweg 204.
A. Huisman, Hertstraat 1.
Mej. F. Linnenschmidt—v. Löffelt,
Heijdenrijkstraat 78.
Mevr. M. C. Marijnissen—Bakker, Vredestr. 4.
Mej. J. F. v. d. Torren, v. d. Brugghenstr. 10.

PURMEREND.

K. Duizendstra, Heerengracht 13.

ROOSENDAAL.

W. J. Jansen, Burgem. Schoonheytstraat 44.

ROTTERDAM.

Mej. A. Bolle, Elisabethstraat 1.
J. de Bruin Jr., Randweg 96a.
Mej. J. A. de Haas, Spoorsingel 17.
W. de Heer, Schepenstraat 50.
P. den Herder, Jonker Fransstraat 140.
Mej. E. M. v. h. Kaar, Vijverlaan 53.
H. v. Minden, Safflevenstraat 27b.
Mej. S. Ossedrijver, Safflevenstraat 30.
J. W. Posthumus, Schiedamscheweg 260a.
L. L. Pothof, Nic. Zasstraat 6a.
Mej. H. Sanders, Schiedamschesingel 91b.
H. G. de Ven, Beukelsweg 85a.
A. Fr. L. Verheyden, Middellandplein 3a.
Mej. M. H. Vermaas, N. Binnenweg 340.
J. Zuidmeer Jr., Leede 128.

RIJSWIJK.

P. E. Albers, Verhagen Metmanstraat 3.
E. W. Bueninck, Hoornbruglaan 90.
D. van Duuren, Regentesselaan 11.
Mej. J. W. Visser, Kerklaan 57.
Mej. A. P. Zelisse, Waldeck Pymontlaan 32.

SCHALHAAR (O.).

C. de Bie, Huize „de Riethut”.

SCHEVENINGEN.

Mevr. E. M. Graaf—v. Lommel, Belgische Pl. 9a.
Mej. M. Tenhaeff, Helmstraat 10.

SCHIEBROEK.

Mej. D. Gogarn, Eikenlaan 191.
Mevr. M. J. H. Kloosterman—Houtzager,
Plataanweg 33.

SCHIEDAM.

M. de Regt, François Haverschmidtlaan 19.

SNEEK.

P. Jongejans, Leeuwarderweg 10.
Mevr. A. M. de Vries—Vernes, Kleinzand 24.

SOEST.

W. H. B. Stoof, Nieuwe Weg 111.

SOESTDIJK.

Mej. M. van Dusseldorp, Lange Bergstraat 22.

SPANKEREN.

Mej. C. J. Ort, Dorpsweg 55.

TILBURG.

W. van Wijk, Fabriekstraat 22.

UTRECHT.

H. C. J. Bakker, Mauritsstraat 67.
J. Crucq, Buys Ballotstraat 24.
J. M. W. Diemont, Hugo de Grootstraat 48.
Mevr. A. v. Dijk—Klomp, Maliebaan 55.
Mej. L. H. Kirchberg, Van Alphenstraat 3.
F. Th. Maurer, Kerkstraat 12.
J. van Ooijen, v. Limburg Stirumstr. 26.
Mevr. R. v. Reijssen—Marissen, Nobelstraat 22.
K. Rijdsdorp, W. v. Noortstraat 17bis.
J. G. Stikvoort, Kerkstraat 21bis.

VELP (G.).

Mej. G. A. Companje, De Ruyterlaan 10.

VOORBURG.

Mevr. M. H. F. v. Loo—Andriessen,
Prinses Mariannelaan 178.

WARFFUM.

F. R. v. d. Veen, Noorderstraat 7.

WASSENAAR.

Mej. M. M. v. d. Hoeven, v. Backershagenlaan 28.

WORMERVEER.

J. J. Poll, Dubbele Buurt 16.

ZAANDAM.

Mej. A. L. Dekker, Stationsstraat 69 B.

ZALT-BOMMEL.

M. P. v. d. Berg, Stationsweg E 35a.

ZANDVOORT.

J. A. B. van Pagée, Hugo de Grootstraat 3.
Mevr. G. K. G. van Pagée—Vierdag,
Hugo de Grootstraat 3.

ZEIST.

Mej. M. C. Cornelis, Parklaan 15.
J. C. Eijkman, Choisyweg 11.
D. W. Folmer, Vijverlaan 11.

ZUTFEN.

Mej. P. M. v. d. Weel, Kuiperstraat 37.

ZWOLLE.

Mej. L. C. Martijn, Westerstraat 15.
Mej. E. E. Simonsz, Zeven alleetjes 12.

BUITENLANDSCHE LEDEN.

BATAVIA.

J. Herben, Tjikini 65.

BRUSSEL.

Mej. G. ter Braak, Bd. Auguste Reyers 130.

DJOKJAKARTA.

A. P. Lindeijer, Kweekschoolaan 7.
G. v. Zoonen, Jonquièr Boulevard 28.

PARIJS.

Mej. J. P. v. d. Hagen, Rue de Catulle Mendes 8.

24 LEDEN VAN VERDIENSTE.

C. J. Bouwer, arts,
Dr. J. Th. v. Breemen,
Dr. R. Brinkman,
Dr. C. L. Deyll,
D. Doyer, arts,
Mevr. G. Dijkstra-Volkers, arts,
J. A. Feenstra, arts,
Mej. Dr. A. G. E. Jansen,
K. L. E. Lamers, arts,
Dr. J. Lubsen Nzn.,
M. Maurits, arts,
E. van Minden, arts,
Dr. H. F. Minkema,
Dr. W. Mol,
Prof. Dr. W. A. Mijsberg,
J. N. Oldenboom, arts,
Dr. A. Th. Planten,
P. Plantenga, arts,
H. J. Strobband, arts,
Dr. J. W. C. M. v. d. Sijp,
Dr. J. Th. Terburgh,
H. v. d. Upwich, arts,
H. A. N. Vechtman, arts,
J. v. Veen, arts,

Keizerstraat 5,
Keizersgracht 489,
Panhuysstraat 1a,
Frans v. Mierisstraat 14,
Bothalaan 2,
Kostverlorenstraat 91,
Euterpestraat 121,
Zuider-Amstellaan 198 III,
Stationsweg 18,
Hoogbw. Dan. Willinckpl. 47,
Spaarne 50,
2e Oosterparkstr. 259,
v. Aerssenstraat 254,
Floraplein 28,
Kebon Sirih 54,
Leidschegracht 7,
Bussummergrintweg 17,
Spoorstraat 32,
Kerkstraat 57,
Graafschestraat 6,
Valkenboschlaan 52,
L. v. Meerdervoort 2 B,
Emmastraat 108,
Kenaupark 16,

Deventer.
Amsterdam.
Groningen.
Amsterdam Z.
Baarn.
Zandvoort.
Amsterdam Z.
Amsterdam Z.
's Bosch.
Amsterdam Z.
Haarlem.
Amsterdam O.
Den Haag.
Haarlem.
Weltevreden N.O.I.
Amsterdam C.
Hilversum.
Nijmegen.
Soest.
Nijmegen.
Den Haag.
Den Haag.
Loosduinen Z.-H.
Haarlem.

3 CORRESPONDEERENDE LEDEN.

Dr. E. F. Cyriax,
H. Echternach,
Dr. F. Kirchberg,

Cavendish Square, 41 Welbeckstr.
Schwanthalerstr. 61,

Londen W.
Frankfurt a.M. Süd.
Berlijn.

90 ONDERSTEUNENDE LEDEN.

EEN BELANGRIJKE DATUM!

....Op die dag werd te Utrecht door enkele enthousiaste gymnastiekleraren het Nederlands Genootschap voor Heilgymnastiek en Massage opgericht, de vereniging die vooral ten doel heeft het ernstig en nauwgezet bestuderen van de Heilgymnastiek en Massage in Nederland, iets waarvan voor die tijd nog geen sprake was.

Uit de aanwezige systemen werd het beste gezocht en tot een Nederlands stelsel samengevoegd.

In 1895 werd het eerste examen voor het Genootschapsdiploma afgenomen, en nadien telken jare.

Medewerking van of samenwerking met verschillende officiële lichamen en verenigingen als Gezondheidsraad, Maatschappij tot bevordering der geneeskunst, R.V.B., N.O.C., Congres for crippled Children, Kleutercongres, De Vierdaagse enz. werd verkregen.

In de 45 jaren dat de vereniging thans bestaat, heeft zij voortdurend getracht, het vak op een steeds hoger peil te brengen. Veel beunhazerij op gebied der Massage kon uitgeroeid worden en gelukkig zien steeds meer medici het belang in van een goed en degelijk opgeleid corps masseurs(euses) en heilgymnasten, die hen in het belang der volksgezondheid terzijde kunnen staan. Dit laatste heeft ook de Commissie, ingesteld door de Gezondheidsraad, ingezien, blijkende uit haar Rapport van 1932 aan Zijne Excellentie den Minister van Arbeid, Handel en Nijverheid, waarin zij aandringt op een spoedige erkenning van het diploma, uitgegeven door het Nederlands Genootschap voor Heilgymnastiek en Massage.

Op de volgende bladzijden willen wij U thans één en ander vertellen over ons vak, ons streven en wat wij wisten te bereiken.

REEDS TEN TIJDE VAN DE GRIEKEN

waren bewegingen als middel tot het genezen van zieken, (dus heilgymnastiek) bekend. Hippocrates (490 vóór Chr.) de grondlegger van de wetenschappelijke beoefening der geneeskunde, bouwde de leerstellingen voor lichaams-oefeningen, die hij van zijn leermeester Herodicus had overgenomen, tot een wetenschappelijk geheel op.

Galenus, Rome's meest bekende geneesheer en een der grootste mannen op medisch gebied, bracht de gymnastische therapie tot een aanzienlijke hoogte. Hij noemde reeds 3 hoofdvormen van beweging: actieve, passieve en gemengde. Maar toen met het verval van het West-Romeinse

rijk veel medische kennis verloren ging, verdween ook de gymnastiek geleidelijk uit de literatuur. Eerst veel later, in de 17e eeuw, trad een herleving der lichaamsbewegingen als geneeswijze op. In dit verband moeten vooral de namen van Boerhave als voorstander van de chemische geneeswijze en Sydenham als aanhanger van de leer, dat de verrichtingen van het menselijk lichaam op mechanische wetten berusten, genoemd worden. De arbeid van Prof. Hoffmann (1660—1742) gebaseerd op de leer van Galenus, oefende grote invloed uit op de herleving van de mechano-therapie in Duitsland. Zijn werk vormde een schakel tussen de oude en nieuwe geneeskundige gymnastiek.

Hernieuwde belangstelling en algehele opleving kwamen echter eerst tot stand door de nieuwe leer van den Zweed P. H. Ling (1776—1839). Hij wist te volbrengen wat gedurende 15 eeuwen tevergeefs was beproefd, nl. het ontwerpen van een methode voor de school en voor de geneeskunde, die aan alle eisen voldeed.

Enkele decennia na de dood van Ling, ontwierp Dr. Gustav Zander de mechanische heilgymnastiek, welke zich snel over de wereld verspreidde.

Het meer en meer in gebruik komen der physische therapie en der zich tot een zelfstandig deel der geneeskunde ontwikkelende orthopaedie, hebben in ruime mate bijgedragen tot het in toepassing brengen der heilgymnastiek. Ten slotte hebben ook de sociale wetgeving en de wereldoorlog medegewerkt aan een meer algemene beoefening.

Ook de massage kan op een zeer hoge ouderdom bogen; ze werd reeds toegepast door Egyptenaren, Perzen, Chinezen en Japanners.

Hippocrates erkende er het nut van, Galenus wijdde er 3 delen van zijn uit 16 boeken bestaande werk: „Gymnastica” aan.

In de literatuur van later tijden komt zo goed als niets over massage voor, eerst in de 19e eeuw zag Ling er het grote belang van in.

Het was echter de Nederlander Dr. J. G. Mezger, (1838—1909) die een massagesysteem ontwierp, dat wereldbekendheid verkreeg. Uit alle landen van Europa kwamen niet alleen patiënten, maar ook artsen om de kunst van masseren te leren. De door hem ontworpen handgrepen werden door talloze buitenlandse medici overgenomen, zodat de Zweedse massage, bij ons zo geliefd omdat ze uit het buitenland komt, eigenlijk de Nederlandse massage van Dr. Mezger is. Zijn werk gaf ook de stoot tot de verdere onderzoekingen van Duitse artsen.

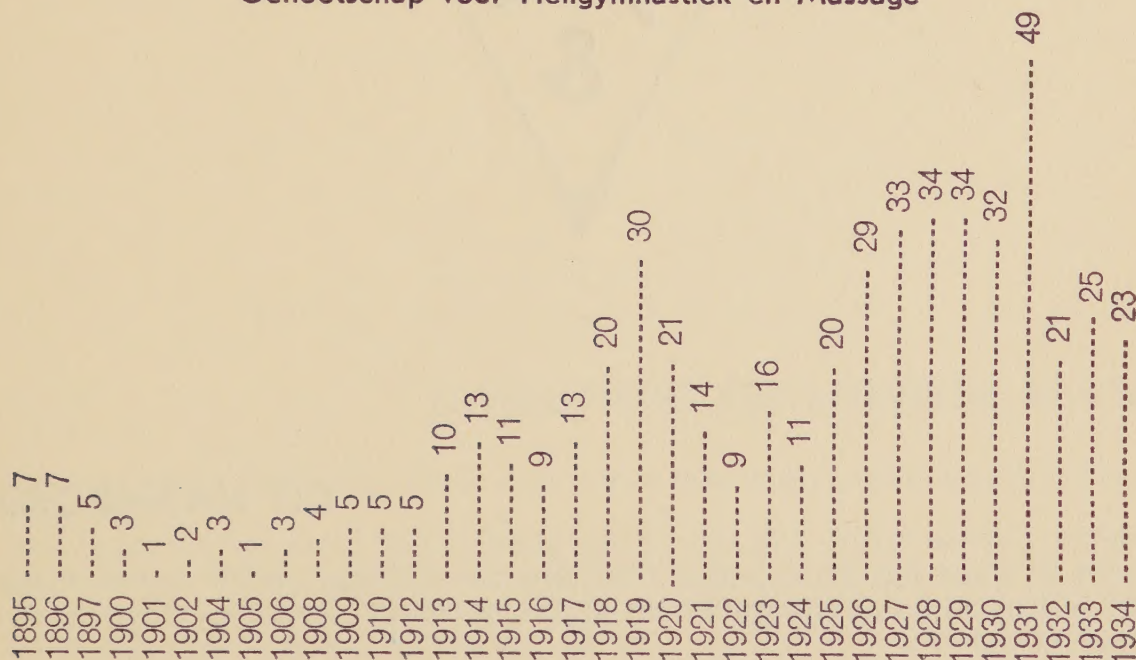
D I P L O M A

Na ernstige studie en met goed gevolg afgelegd examen, wordt de(n) heilgymnast(e)-masseur(euse) bovenstaand diploma uitgereikt, dat hem (haar) de bevoegdheid geeft, het vak uit te oefenen, uitsluitend op medisch advies. Bezitters van de acte Lichaamsoefeningen M.O. kunnen na 1½ jaar speciale studie zich aan het examen onderwerpen en alzo bovenstaand diploma verkrijgen. Tevens kunnen anderen, niet-bezitters van de M.O. acte, na 1 jaar studie het z.g. Voorexamen afleggen, waarna voor hen ook de speciale studie volgt.

Tot heden kon het diploma worden uitgereikt aan 539 personen, woonachtig of gevestigd in geheel Nederland en Nederlands-Indië. Een gedelegeerde van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst tekent mede het diploma.

Aantal jaarlijks geslaagden voor het Diploma-Examen van het Nederlands Genootschap voor Heilgymnastiek en Massage

DIT NAAMBORD

naast de deur van de(n) heilgymnast(e)-masseur(euse), geeft den medicus het vertrouwen, dat zijn patiënten in alle opzichten juist en vakkundig behandeld worden.

*„Manus
Dextra
Medicorum”*

UITSLUITEND OP MEDISCH ADVIES

worden patiënten behandeld. Aan deze maatregel wordt strikt de hand gehouden.

Het meer en meer in behandeling geven van een groter aantal patiënten door den medicus, getuigt er van, dat ook van medische zijde steeds meer waardering voor de behandeling met mechano-therapie door Genootschapsgeplomeerden, gevonden wordt.

DE MEDICUS

ZENDT ZIJN PATIËNTEN NAAR DE
GENOOTSCHAPSGEDIPLOMEERDEN,
TEN EINDE ZE TE DOEN BE-
HANDELEN EVENTUEEL MET:

RESPIRATORISCHE HEILGYMNASTIEK

TRAUMATISCHE „

NUTRITIEVE „

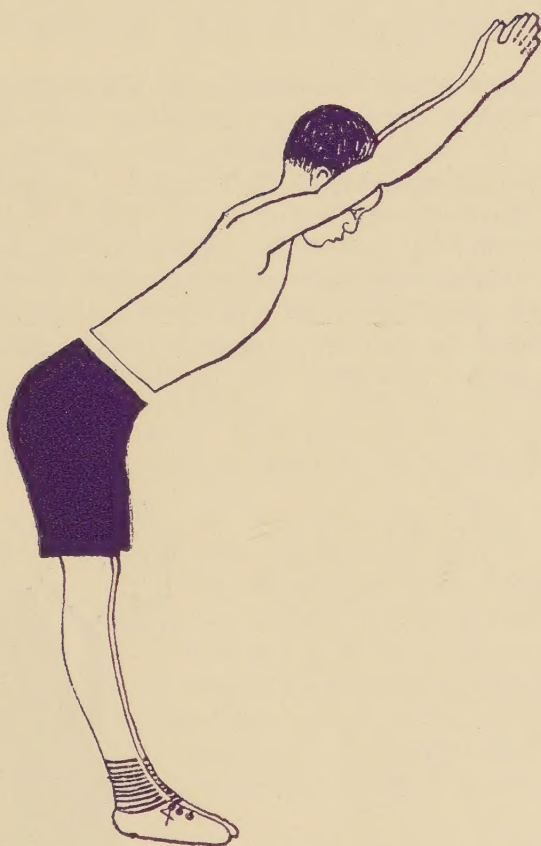
CIRCULATORISCHE „

ABDOMINALE „

ORTHOPAEDISCHE „

NEUROLOGISCHE „

ZO NODIG AANGEVULD MET
LOCALE OF ALGEHELE MASSAGE

GYMNASTIEK VOOR KINDEREN

Op tijd ontdekte lichte houdingsfouten, op advies van den medicus behandeld bij de(n) heilgymnast(e)-masseur(euse) zijn van onschatbare waarde voor het verdere leven van het kind.

De verlamde spieren van het kind, getroffen door de zo zeer gevreesde Kinderverlamming, op medisch advies behandeld met heilgymnastiek en massage, leveren de meest verrassende resultaten op.

In vele steden in Nederland wordt uitstekend sociaal werk verricht door dat de Genootschapsleden zich bereid verklaard hebben on- en minvermogen-den te helpen.

GYMNASTIEK VOOR OUDEREN!

Het is een bekend feit, dat de leeftijd tussen 25 en 35 jaar de meest geschikte is voor krachtprestaties, doch dat daarna verschillende veranderingen aan organen en weefsels optreden, die dwingen tot het stellen van bescheidener eisen.

Wie zijn lichaam lang in goede conditie wil houden, is verplicht het regelmatig te verzorgen.

Evengoed als het noodzakelijk is, de tanden te poetsen, ten einde deze een lange en ongeschonden levensduur te verzekeren, evenzo is het nodig, dagelijks enige minuten te besteden aan het oefenen van bepaalde spiergroepen, die bij de dagelijkse werkzaamheden niet zoveel te doen krijgen.

Het is een algemeen verschijnsel, dat het uitvoeren van een serie oefeningen uit de een of andere handleiding voor kamergymnastiek al spoedig gaat vervelen.

Men komt er weldra toe een keer over te slaan, nog eens en nog eens en na een paar weken, soms enige maanden, wordt het oefenen geheel gestaakt, want men mist de zo nodige variatie, de aanmoedigingen, de waardering, de correctie, het stimulerende commando. Daarom is het veel beter, dat regelmatig één- of meermalen per week een half uurtje geoefend wordt onder leiding van een heilgymnast(e)-masseur(euse), waarbij dan bovendien een algemene lichaamsmassage toegepast kan worden. Juist deze houdt het lichaam fit, bevordert de algehele circulatie, zet de functies der organen aan, verhoogt de diurese, gaat een extra vet-afzetting tegen, en moet vooral aangeraden worden, als hygiënische maatregel tegen stijf worden.

Menige wandelstok zou door Heilgymnastiek en Massage overbodig gemaakt kunnen worden!

PROGRAMMA

van het eerste gedeelte van het examen van het Nederlands
Genootschap voor Heilgymnastiek en Massage.

Er wordt een onderzoek ingesteld naar de bekwaamheid in de volgende vakken :

1e. ANATOMIE. — Kennis van de beenderen, gewrichten en banden van ledematen en romp ; begrip van de schedelbouw, inzicht in de bewegingsvorm en omvang der gewrichten. Nauwkeuriger kennis van vorm, ligging, oorsprong, aanhechting en werking der spieren, met uitzondering van de spieren, voorkomende aan het hoofd. Enige kennis van vorm en ligging der ingewanden, de ligging der grote vaten en zenuwstammen. Kennis van de uitwendige lichaamsvorm. — Histologie. Enige kennis van de bouw en de ontwikkeling der weefsels.

2e. PHYSIOLOGIE. — Physiologie der organen. — Kennis van de functies der circulatie, der ademhaling, der spijsvertering, der stofwisseling, der warmteregeling, der uit- en afscheiding, in 't bijzonder kennis van de functies der spier- en zenuwwerking. Enig begrip van de zintuigfuncties. — Physiologie der bewegingen. — Kennis van de invloed der bewegingen, van de vermoeidheid, van de rol van het zenuwstelsel bij beweging, van de indeling der oefeningen. — Hygiëne der lichaams-oefeningen. Kennis van de hygiëne der lichaams-oefeningen in 't bijzonder met betrekking tot groei en leeftijd.

3e. ALGEMENE HYGIËNE. — Begrip van de invloed der omgeving, van de betekenis en stelsels van verwarming, verlichting en ventilatie, van de waarde van reinheid en de functie der kleding.

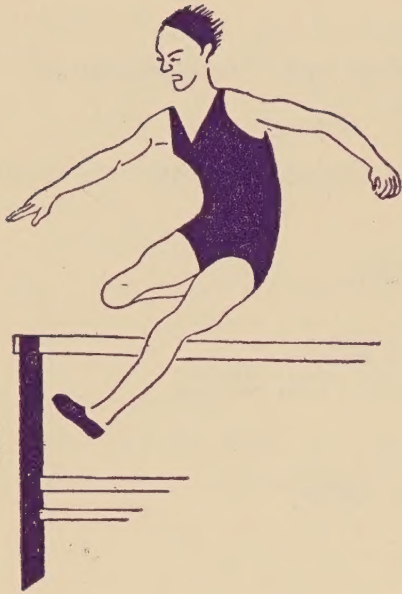
4e. GYMNASTIEK. — Theorie. Van de candidaat wordt gevraagd kennis der leerstof, o.m. blijkend, uit het inzicht hebben in de betekenis en het doel der: — a. Houdingsgymnastiek. — b. Arbeidsgymnastiek. — c. Behendigheidsgymnastiek. — Bovengenoemde oefenstof kan worden gevraagd zonder of met gebruikmaken van handgereedschap en de volgende werktuigen : wandrek, lange bank, evenwichtslat, ladder, Zweedse balk en ringen. — Practijk. — a. Eigen werk. — Het zelf behoorlijk kunnen uitvoeren der oefeningen uit bovengenoemde stof. — b. Lesgeven. — Aan kleine klassen deze oefeningen kunnen onderwijzen.

PROGRAMMA

van het examen voor het Diploma van het Nederlands Genootschap
voor Heilgymnastiek en Massage.

Tot dit examen worden uitsluitend toegelaten : 1e. De geslaagden voor de acte Lichaamsoefeningen M.O. 2e. De geslaagden voor het eerste gedeelte. (Voorexamen).

1. HEILGYMNASTIEK. — a. De geschiedenis van het vak. — b. Kennis van de grondbeginselen, de toepassing en de werking der orthopaedische, chirurgische, nutritieve, respiratorische, reëducatieve en circulatorische heilgymnastiek. — c. Kennis van de hygiënische heilgymnastiek (zuigelingengymnastiek, bijzondere schoolgymnastiek, enz.). — d. Verschillende methoden van behandeling.

GETUIGSCHRIFT VOOR SPORTMASSAGE

Onder sportmassage wordt verstaan :

de massage, die ten doel heeft de sportbeoefenaar in een zo gunstig mogelijke toestand te brengen, en (of) te houden, **met uitsluiting van alle pathologische gevallen.**

Met sportmassage wil men het volgende bereiken :

1e. Door de **Voorbereidingsmassage** het lichaam zo geschikt mogelijk te maken voor het beoefenen van sport.

Niet alleen moet de sportsman reeds maanden te voren met de training beginnen, doch ook met massage. Hij moet aan massage gewend raken en de masseur moet voldoende gelegenheid krijgen, abnormale spanningen te verdrijven.

2e. Door de z.g. „**Zwischenaktmassage**”, de spieren geschikt te houden in de pauze tussen twee sportprestaties.

Deze wijze van massage, die natuurlijk vooral van de beschikbare tijd, de geleverde en nog te leveren prestatie afhankelijk is, dient vooral ter correctie van stoornissen, die tijdens de sportprestatie ontstaan zijn.

3e. Met de z.g. „**Entmüdungsmassage**”, de spieren zo spoedig mogelijk na de sportbeoefening van hun vermoeidheidsstoffen te bevrijden.

Voor Sportmassage wordt door het Genootschap een Getuigschrift uitgereikt, waarvan de examen-eisen zijn als volgt :

1. Kennis der anatomie, in het bijzonder bouw van het skelet, verloop der spiergroepen, bloedvaten en zenuwen.

2. Physiologie, in het bijzonder de voornaamste levensverrichtingen, speciaal wat betreft de invloed van de sport op de levensverrichtingen alsook de invloed van de massage.

3. Kennis van E.H.B.O. en sporthygiëne.

4. Practische kennis der massage-handgrepen, alsook de theoretische beschouwingen van het hoe, wat en waarom der handgrepen bij de verschillende toestanden der spieren tijdens training, wedstrijden, enz.

Dit examen wordt afgenomen tweemaal per jaar onder de auspiciën van het Bestuur van het Nederlands Genootschap voor Heilgymnastiek en Massage.

Het Getuigschrift voor Sportmassage wordt mede ondertekend door de Gedelegeerde der Federatie van Bureaux voor Medische Sportkeuring.

SECRETARIAAT:
SPOORSINGEL 17
ROTTERDAM

